

بررسی ارتباط استفاده از رایانه و احساس دانش آموزان

در مورد مدرسه و تکالیف درسی آن

علی رمضانخانی^۱، محمد زارع^۲، علیرضا باهنر^۳، سیامک عالیخانی^۴،
علیرضا دلاوری^۵، شبنم رهبانی^۴، مهری صالحی سیچانی^۵

^۱ دانشیار، هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

^۲ استادیار، هیات علمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

^۳ استادیار، هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

^۴ مربی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اسلام شهر

^۵ کارشناس بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

چکیده

سابقه و هدف: گسترش روزافزون استفاده از رایانه و قابلیت‌های متنوع این ابزار، می‌تواند در مقوله‌های مختلف زندگی افراد و بویژه دانش آموزان تأثیرات مثبت یا منفی بر جای گذارد. بررسی ارتباط استفاده از رایانه و احساسی که دانش آموزان در مورد مدرسه و تکالیف درسی دارند، موضوع این پژوهش قرار گرفته است.

روش بررسی: این مطالعه بصورت توصیفی تحلیلی و بین دانش آموزان کلاس‌های پنجم ابتدایی، دوم راهنمایی و اول دبیرستان شهرستان دماوند انجام شد. دانش‌آموزان مذکور، جامعه آماری این مطالعه را تشکیل می‌دادند که با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای، ۱۸۷۲ دانش‌آموز دختر و پسر مورد مطالعه قرار گرفتند. ساعات استفاده از کامپیوتر به تفکیک روزهای هفته و روزهای تعطیل به عنوان متغیرهای مستقل و احساس دانش آموز در مورد مدرسه و فشار تکالیف منزل، به عنوان متغیرهای وابسته منظور شدند.

یافته‌ها: پسران بطور معنی‌داری استفاده بیشتری از رایانه داشتند ($p=0/0005$) و در روزهای کاری هفته، با افزایش مقطع تحصیلی استفاده از رایانه هم افزایش می‌یافت ($p=0/03$). دانش‌آموزانی که احساس بد در مورد مدرسه داشتند و آنهایی که فشار تکالیف منزل را بیشتر می‌دانستند، بطور معنی‌داری بیشتر از بقیه از رایانه استفاده می‌کردند ($p<0/01$).

نتیجه‌گیری: استفاده اعتیادآمیز از رایانه در قالب بازیها، اینترنت و سایر موارد در برخی از دانش‌آموزان می‌تواند مشکلات جدی روانی و تحصیلی را به همراه آورد. لزوم توجه خانواده‌ها و مسئولین مدارس به استفاده منطقی و به اندازه از این وسیله توصیه می‌شود.

واژگان کلیدی: رایانه، دانش آموزان، احساس نسبت به مدرسه، فشار تکالیف.

مقدمه

دسترسی آسان و افزایش استفاده از کامپیوتر می‌تواند در صورت افراط، به شکل اعتیادآمیز یا پاتولوژیک مشکلاتی را برای استفاده به وجود آورد. بررسی دانش‌آموزان ۱۸-۶ ساله هند نشان داد که محصلین معتاد به اینترنت، مشکلاتی از قبیل تاخیر در سایر کارها، از دست دادن ساعات خواب به علت آنلاین بودن در شب و احساس خسته کننده بودن زندگی اینترنتی داشتند (۱). همچنین در مطالعه‌ای که بر روی دانش آموزان ۱۳-۱۰ ساله بلژیکی انجام شد، نشان داد که

صنایع و شرکت‌های تولید رایانه و تجهیزات آن هر ساله با تولید محصولات جدیدتر و ارزان‌تر، ضریب نفوذ و کاربرد خود را در خانواده‌ها به ویژه محصلین گسترش داده‌اند. این